

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет науки і технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор УДУНТ

Костянтин СУХИЙ

05 травня 2026 року

ПРОГРАМА
з проведення співбесіди

з історії України

для підготовки абітурієнтів на здобуття ступеня бакалавра

Дніпро, 2026

1. Зміст програми

2	Пояснювальна записка	4
3	Загальні положення: мета, завдання вступного випробування	4
4	Перелік питань	5
5	Порядок оцінювання підготовленості вступників - структура вступного випробування; - критерії оцінювання.	19
6	Тривалість вступного випробування	19
7	Список рекомендованої літератури	20

2. Пояснювальна записка

Програму укладено на основі чинної програми з історії України для 11-річної школи. Програма розроблена з урахуванням основних складових історичної свідомості, мети, змісту та результатів навчально-пізнавальної діяльності, які закладені в Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти. Вона охоплює шкільний курс історії України від найдавніших часів до сьогодення.

Основні розділи програми, факти, дати, історичні персоналії, поняття, терміни, а також предметні вміння відповідають положенням Програми зовнішнього незалежного оцінювання з історії України (затверджено Міністерством освіти і науки України, наказ № 696 від 26.06.2018 р.).

Програма містить 32 теми змісту навчального матеріалу.

Програма зорієнтована на оволодіння абітурієнтами елементів історичної компетентності, зокрема, засвоєння знань щодо певних історичних подій, понять і термінів, знання персоналій, історично-географічних об'єктів, вміння працювати з історичними джерелами, характеризувати історико-культурні пам'ятки. Персоналії, які підкреслені, можуть пропонуватися для складання історичних портретів.

3. Загальні положення: мета, завдання вступного випробування

Метою вступного іспиту з історії України є виявлення рівня сформованості ключових та історичної компетентності абітурієнтів з метою конкурсного відбору для навчання у закладі вищої освіти.

Програма передбачає перевірку рівня сформованості історичної компетентності, до елементів якої належать:

Хронологічна компетентність – уміння орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причино-наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах, виявляти зміни і тяглість життя суспільства;

Просторова компетентність – уміння орієнтуватися в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури і природного довкілля;

Інформаційна компетентність – уміння працювати з джерелами історичної інформації, інтерпретувати зміст джерел, визначати їх надійність, виявляти і критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел;

Логічна компетентність – уміння визначати і застосовувати теоретичні поняття для аналізу й пояснення історичних подій та явищ, ставити запитання та шукати відповіді, розуміти множинність трактувань минулого та зіставляти різні його інтерпретації;

Аксіологічна компетентність – уміння формулювати оцінку історичних подій та історичних постатей, суголосну до цінностей та уявлень відповідного часу чи відповідної групи людей, осмислювати зв'язки між історією і сучасним життям.

4. Перелік тем

1. Вступ до історії України

Історія України як наука. Періодизація історії України. Джерела з історії України: речові, усні, писемні, візуальні.

Значення понять і термінів: «історія», «історія України», «хронологія», «історичне джерело», «археологія», «цивілізація».

2. Стародавня історія України

Поява та розселення людей на території України. Заняття привласнювального господарства. Неолітична революція. Поширення землеробства й скотарства на землях України. Ремесла. Трипільська і середньостогівська археологічні культури. Кочовики за раннього залізного віку. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та Криму. Велике переселення народів. Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів). Велике розселення слов'ян. Історичні витоки українського народу.

Дати періодів: IV – середина III тис. до н.е. – розселення племен трипільської і середньостогівської археологічних культур на території України; VIII–VI ст. до н.е. – Велика грецька колонізація; друга половина V–VII ст. – Велике розселення слов'ян.

Значення понять і термінів: «палеоліт», «привласнювальне господарство», «мезоліт», «неоліт», «неолітична революція», «відтворювальне (продуктивне) господарство», «археологічна культура», «неоліт», «бронзовий вік», «ранній залізний вік», «колонізація», «кочовик», «курган».

Історико-культурні пам'ятки: браслет із меандровим орнаментом із Мізинської стоянки; орнаментована кераміка трипільської культури; золотий гребінь із кургану Солоха – кінець V – початок IV ст. до н.е.; золота пектораль із кургану Товста Могила – IV ст. до н.е.; Херсонес Таврійський – сучасний вигляд; Збруцький ідол.

3. Русь-Україна (Київська держава)

Розселення східнослов'янських племінних союзів (поляни, сіверяни, уличі, тиверці, хорвати (білі хорвати), волиняни (дуліби, бужани), древляни). Назва «Русь». Руська земля. Утворення Русі-України (Київської держави). Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність перших київських князів. Державотворення кінця X – середини XI ст. Запровадження християнства як державної релігії. «Руська правда». Правління наступників Ярослава Мудрого. Русь-Україна (Київська держава) в першій третині XII ст. Боротьба з половецькою загрозою. Роздробленість Русі-України (Київської держави). Суспільно-політичне та господарське життя. Культура й духовність.

Дати подій: 860 р. – похід Аскольда на Константинополь, укладення першого відомого договору Русі з Візантією; 907, 911, 941, 944 рр. – походи князів на Константинополь; 882 р. – об'єднання північних та південних руських земель Олегом; 988 р. – запровадження християнства як державної релігії; 1019–1054 рр. – князювання Ярослава Мудрого в м. Київ; 1036 р. – розгром печенігів князем Ярославом Мудрим; 1097 р. – Любецький з'їзд (снем) князів; 1113 р. – укладення «Повісті минулих літ»; початок правління Володимира Мономаха в м. Київ; 1187 р. – перша згадка назви «Україна» в писемних джерелах, створення «Слова о полку Ігоревім».

Персоналії: Аскольда, Олега, Ігоря, Ольги, Святослава, Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Ізяслава, Святослава та Всеволода Ярославовичів, Володимира

Мономаха, Мстислава Володимировича, Ярослава Осмомисла, митрополита Іларіона, Антонія Печерського, іконописця Алімпія, літописця Нестора.

Значення понять і термінів: «племінний союз», «князь», «полюддя», «язичництво», «християнство», «шлюбна дипломатія», «роздробленість», «віче», «вотчинне землеволодіння», «умовне землеволодіння», «боярин», «смерд», «ізгой», «закуп», «рядович», «холоп», «ікона», «мозаїка», «фреска», «книжкова мініатюра», «билина», «літопис».

Історико-культурні пам'ятки: Софійський собор у м. Київ – перша половина XI ст., сучасний вигляд; Спасо-Преображенський собор у м. Чернігів – 1036 р., сучасний вигляд; Успенський собор Києво-Печерської лаври – 1073–1078 рр., сучасний вигляд; Михайлівський Золотоверхий собор Михайлівського монастиря в м. Київ – 1108–1113 рр., сучасний вигляд; П'ятницька церква в м. Чернігів – кінець XII – початок XIII ст.; Вишгородська ікона Богородиці; Свенська ікона Богородиці з Антонієм і Феодосієм Печерськими; мозаїки Богоматері Оранти та Христа Вседержителя із Софійського собору в м. Київ – перша половина XI ст.; мініатюра «Євангеліст Лука» з Остромирового Євангелія – 1056–1057 рр.; мініатюра «Родина князя Святослава Ярославовича» з «Ізборника» – 1073 р.

4. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава). Монгольська навала

Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Розбудова Галицько-Волинської держави (королівства Руського) в 1238–1264 рр. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава) за нащадків Данила Романовича. Суспільно-політичне та господарське життя. Культура й духовність.

Дати подій: 1199 рр. – утворення Галицько-Волинської держави; 1223 р. – битва біля р. Калка; 1238–1264 рр. – правління Данила Романовича; 1240 р. – захоплення м. Київ монголами; 1245 р. – битва біля м. Ярослав; поїздка Данила Романовича в Золоту Орду; 1253 р. – коронування Данила Романовича.

Персоналії: Романа Мстиславовича, Данила Романовича (короля Данила), Лева Даниловича, Юрія I Львовича, Юрія II Болеслава.

Значення понять і термінів: «ярлик», «баскак».

Історико-культурні пам'ятки: Успенський собор у м. Володимир – 1160 р., сучасний вигляд; церква святого Пантелеймона поблизу м. Галич – кінець XII ст.; Холмська ікона Богородиці – XII ст.; Дорогобузька ікона Богородиці – остання третина XIII ст.

5. Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV – першій половині XVI ст. Кримське ханство

Змагання Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Вхід українських земель до складу сусідніх держав (Угорське королівство, Молдавське князівство, Османська імперія, Московське царство). Кревська унія. Велике князівство Руське Свидригайла. Остаточна ліквідація Волинського та Київського удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Османської імперії. Виникнення козацтва. Соціально-економічне життя. Культура й духовність.

Дати подій: 1362 р. – битва біля р. Сині Води; 1385 р. – укладення Кревської унії; 40-і рр. XV ст. – утворення Кримського ханства; 1478 р. – визнання Кримським

ханством васальної залежності від Османської імперії; 1489 р. – перша згадка про українських козаків у писемних джерелах; 1514 р. – битва біля м. Орша.

Персоналії: Ольгерда, Вітовта, Свидригайла, Хаджі-Герая, Костянтина Івановича Острозького, Юрія Дрогобича.

Значення понять і термінів: «шляхтич», «магдебурзьке право», «магістрат», «цех», «Дике поле», «козак».

Історико-культурні пам'ятки: Вірменський собор у м. Львів – 1363 р.; костел святого Варфоломія в м. Дрогобич – 1392 р. – XV ст.; верхній замок у м. Луцьк – друга половина XIV ст. – XV ст.; Кам'янець-Подільська фортеця – XIV–XVI ст.; Хотинська фортеця – XIII–XVI ст.; Покровська церква-фортеця в с. Сутківці – 1476 р.; замок Паланок (Мукачівський замок) – XIV–XVII ст.; Генуезька фортеця в м. Судак – XIV–XV ст.; Бахчисарайський історико-культурний заповідник – XVI–XVIII ст.; ікона святого Юрія Зміборця із с. Станіля поблизу м. Дрогобич; ікона Богородиці з пророками з церкви у с. Підгородці; церква Зішестя Святого Духа в с. Потелич – 1502 р.; ікона Олексія Горошковича «Успіння Богородиці» – 1547 р.

6. Українські землі у складі Речі Посполитої у другій половині XVI ст.

Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни в соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорізької Січі. Повстання 1590-х рр. Братський рух. Утворення УГКЦ. Культура й духовність.

Дати подій: 1556–1561 рр. – створення Пересопницького Євангелія; 1556 р. – заснування князем Дмитром Вишневецьким на о. Мала Хортиця першої відомої Січі; 1569 р. – Люблінська унія: утворення Речі Посполитої; 1586 р. – утворення першої братської (слов'яно-греко-латинської) школи у м. Львів; 1596 р. – Берестейська церковна унія: утворення Української греко-католицької церкви (УГКЦ).

Персоналії: Василя-Костянтина Костянтиновича Острозького, Дмитра Вишневецького, Криштофа Косинського, Северина Наливайка, Івана Федоровича, Герасима Смотрицького, Іпатія Потія, Мелетія Смотрицького.

Значення понять і термінів: «воєводство», «низове козацтво», «реєстрове козацтво», «городове козацтво», «Запорізька Січ», «старшина», «кошовий отаман», «гетьман», «клеюди», «Українська греко-католицька церква», «братство», «полемічна література».

Історико-культурні пам'ятки: мініатюри Пересопницького Євангелія – 1556–1561 рр.; Острозький замок: Кругла (Нова) вежа – кінець XVI ст.; ансамбль площі Ринок у м. Львів: Чорна Кам'яниця – кінець XVI ст., будинок Корнякта – 1580 р.; євангеліст Лука: гравюра з львівського «Апостола» – 1574 р.

7. Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.

Зміни в соціально-економічному житті. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у війнах Речі Посполитої проти Московського царства та Османської імперії. Козацькі повстання 1620–1630-х рр. «Ординація Війська Запорізького...». Культура. Відновлення вищої православної церковної ієрархії 1620 р. Духовність.

Дати подій: 1618 р. – похід козаків під проводом гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного на м. Москва; 1621 р. – Хотинська битва; 1625 р. – Куруківська угода; 1632 р. – «Пункти для заспокоєння руського народу», утворення Київської колегії; 1637–1638 рр. – повстання під проводом Павла Павлюка, Якова Острянина, Дмитра Гуні.

Персоналії: Петра Конашевича-Сагайдачного, Тараса Федоровича, Івана Сулими, Йова Борецького, Петра Могили.

Значення понять і термінів: «фільварок», «кріпак», «панщина», «Золотий спокій».

Історико-культурні пам'ятки: ансамбль Успенської церкви у м. Львів: церква Успіння – 1591–1629 рр., вежа Корнякта – 1572–1578 рр., каплиця Боїмів – 1609–1617 рр.; портрет Петра Конашевича-Сагайдачного з книги «Вірші на жалісний погреб шляхетного рицаря Петра Конашевича-Сагайдачного» – 1622 р.; замок у с. Підгірці (Львівська область) – 1635–1640 рр.; Іллінська церва у с. Суботів – 1656 р.

8. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.

Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави – Війська Запорізького. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність уряду Б. Хмельницького.

Дати подій: 1648 р. – Жовтоводська, Корсунська та Пилявецька битви; 1649 р. – Зборівська битва, Зборівський договір; 1651 р. – Берестецька битва, Білоцерківський договір; 1652 р. – Батозька битва; 1653 р. – Жванецька облога, Кам'янецький договір; 1654 р. – Переяславська рада, українсько-московський договір («Березневі статті»); 1656 р. – московсько-польське Віленське перемир'я.

Персоналії: Богдана Хмельницького, Івана Богуна, Адама Кисіля.

Значення понять і термінів: «національно-визвольна війна», «Військо Запорізьке», «Гетьманщина», «покозачення».

9. Козацька Україна наприкінці 50–80-х рр. XVII ст.

Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність гетьманів козацької України 50–80-х рр. XVII ст. Занепад Правобережжя. Запорізька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.

Дати подій: 1658 р. – Гадяцький договір; 1659 р. – Конотопська битва; 1667 р. – Андрусівське перемир'я; 1669 р. – Корсунська угода, визнання Правобережною Гетьманщиною протекторату Османської імперії; 1681 р. – Бахчисарайський мирний договір; 1686 р. – «Вічний мир» між Московським царством і Річчю Посполитою, підпорядкування Київської митрополії Московському патріархатові.

Персоналії Івана Виговського, Юрія Немирича, Юрія Хмельницького, Павла Тетері, Івана Брюховецького, Петра Дорошенка, Івана Сірка, Дем'яна Многогрішного, Івана Самойловича.

Значення понять і термінів: «Руїна», «Великий згін», «Чигиринські походи».

10. Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.

Гетьманщина в 1687–1709 рр. Повстання під проводом Семена Палія (1702–1704 рр.). Північна війна і Україна. Внутрішньополітична діяльність гетьманів козацької України 20–30-х рр. XVIII ст. Обмеження автономії Гетьманщини. Діяльність Першої Малоросійської колегії, «Правління Гетьманського уряду» (1734–1750 р.

Дати подій: 1708 р. – українсько-шведський союз, зруйнування Батурина; 1709 р. – зруйнування московитськими військами Чортотлицької Січі, Полтавська битва; 1710 р. – «Конституція...» Пилипа Орлика; 1713 р. – ліквідація козацтва на Правобережній Україні; 1734 р. – заснування Нової (Підпільненської) Січі.

Персоналії: Івана Мазепи, Семена Палія, Костя Гордієнка, Пилипа Орлика, Івана Скоропадського, Павла Полуботка, Данила Апостола, Феофана Прокоповича.

Значення понять і термінів: «конституція», «Малоросія», «Малоросійська колегія», «змосковщення / зросійщення», «козацьке бароко», «козацький літопис».

Історико-культурні пам'ятки: портрет Богдана Хмельницького авторства Вільгельма Гондіуса – середина XVII ст.; Троїцький собор Троїцько-Іллінського монастиря в м. Чернігів – 1679–1689 рр.; Покровський собор у м. Харків – 1689 р.; ікона «Покров Богородиці» (з портретом Богдана Хмельницького) – перша половина XVIII ст.; оборонна синагога в м. Жовква – 1692–1698 рр.; Георгіївська церква Видубицького монастиря в м. Київ – 1696–1701 рр.; Преображенська церква у с. Великі Сорочинці – 1732 р.; ікона Йова Кондзелевича «Вознесіння Христове» з іконостасу церкви Воздвиження Чесного Хреста монастиря Скит Манявський; гравюра Івана Мигури «Іван Мазепа серед своїх добрих справ» – 1706 р.

11. Українські землі в другій половині XVIII ст.

Внутрішня політика останнього очільника Гетьманщини. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Ліквідація Запорізької Січі. Ліквідація автономії Гетьманщини. Опришківський та гайдамацький рухи. Зміни в політичному становищі Правобережної України та західноукраїнських земель після поділів Речі Посполитої (1772, 1793, 1795 рр.). Реформи Марії Терезії та Йосифа II, їх вплив на українські землі. Культура й духовність.

Дати подій: 1764 р. – остаточна ліквідація посади гетьмана; 1768 р. – Коліївщина; 1775 р. – остаточна ліквідація Запорізької Січі; 1780–1782 рр. – ліквідація особистої залежності селян в Австрійській імперії; 1783 р. – закріпачення селян Лівобережної та Слобідської України; 1783 р. – підкорення Російською імперією Кримського ханства.

Персоналії: Кирила Розумовського, Петра Калнишевського, Олекси Довбуша, Максима Залізняка, Івана Гонти, Григорія Сковороди, Артема Веделя, Івана Григоровича-Барського.

Значення понять і термінів: «опришок», «Нова (Підпільненська) Січ», «паланки», «зимівник», «Задунайська Січ», «гайдамака», «Коліївщина».

Історико-культурні пам'ятки: собор святого Юра у м. Львів – 1744–1762 рр.; Андріївська церква у м. Київ – 1747–1757 рр.; ратуша в м. Бучач – 1751 р.; Покровська церква в м. Київ – 1766 р.; Троїцький собор у м. Новомосковську (архітектор Яким Погрібняк) – 1775–1780 рр.; Успенський собор Почаївської лаври – 1771–1783 рр.; палац Кирила Розумовського в м. Батурин – 1799–1803 рр., сучасний вигляд; скульптурна група святого Юрія змієборця на фасаді собору святого Юра у м. Львів (скульптор Йоганн Пінзель).

12. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії. Українське національне відродження: початок, періоди й особливості. Відновлення українського козацтва в час французько-російської війни. Кирило-Мефодіївське братство. Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів. Початок промислового перевороту.

Дати подій: 1798 р. – видання «Енеїди» Івана Котляревського; 1828 р. – ліквідація Задунайської Січі; грудень 1825 – січень 1826 рр. – повстання

Чернігівського полку; 1830–1831 рр. – польське визвольне повстання; 1840 р. – перше видання «Кобзаря» Тараса Шевченка; 1846–1847 рр. – діяльність Кирило-Мефодіївського братства.

Персоналії: Івана Котляревського, Устима Кармалюка, Тараса Шевченка, Миколи Костомарова, Пантелеймона Куліша.

Значення понять і термінів: «нація», «національне відродження», «національна ідея», «масон», «промисловий переворот».

13. Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель. Початок національного відродження. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка Дністровая». Західноукраїнські землі в європейській революції 1848–1849 рр. Діяльність Головної Руської Ради (1848–1851 рр.). Досвід парламентаризму.

Дати подій: 1816 р. – створення освітнього товариства галицьких греко-католицьких священиків; 1833–1837 рр. – діяльність «Руської трійці»; 1837 р. – видання «Русалки Дністрової»; 1848 р. – скасування панщини в Галичині, створення Головної Руської Ради, видання першої українськомовної газети «Зоря Галицька».

Персоналії: Івана Могильницького, Маркіяна Шашкевича, Івана Вагилевича, Якова Головацького, Олександра Духновича, Лук'яна Кобилиці.

Значення понять і термінів: «будителі», «революція», «Весна народів».

14. Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.

Освіта, наука, література, образотворче мистецтво, архітектура. «Історія русів». Галицько-руська матиця. Собор руських вчених.

Дати подій: 1805 р. – відкриття університету в м. Харків; 1834 р. – відкриття університету в м. Київ; 1839 р. – ліквідація царською владою греко-католицької церкви на Правобережжі.

Персоналії: Василя Каразіна, Петра Гулака-Артемовського, Григорія Квітки-Основ'яненка, Михайла Максимовича, Михайла Остроградського.

Значення понять і термінів: «класицизм», «романтизм».

Історико-культурні пам'ятки: будівля Київського університету – 1837–1843 рр.; картина Василя Тропініна «Дівчина з Поділля»; картини Тараса Шевченка «Автопортрет» (1840), «Катерина» (1842), офорти з серії «Живописна Україна»; пам'ятник князю Володимиру в м. Київ – 1853 р.; пам'ятник градоначальнику та генерал-губернатору Арману де Рішельє в м. Одеса (скульптор Іван Мартос) – 1828 р.; картина Василя Штернберга «Садиба Г. С. Тарновського в Качанівці» – 1837 р.

15. Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.

Події Кримської війни 1853–1856 рр. на українських землях та поразка Російської імперії. Реформи 1860–1870-х рр. і процеси модернізації в Україні. Українські підприємці. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадського руху. Журнали «Основа», «Громада», «Київська старина». Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства» (1873–1876 рр.). Братство тарасівців. Національне відродження кримськотатарського народу.

Дати подій: 19 лютого 1861 р. – царський маніфест про скасування кріпосного права в Російській імперії; 1863 р. – Валуєвський циркуляр; 1863–1864 рр. – польське національно-визвольне повстання; 1876 р. – Емський указ.

Персоналії: Володимира Антоновича, Олександра Кониського, Михайла Драгоманова, Павла Чубинського, Бориса Грінченка, Ісмаїла Гаспринського.

Значення понять і термінів: «Київська козаччина», «земство», «громадівський рух».

16. Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст.

Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта». Українські видання: «Правда», «Діло», «Записки Наукового товариства імені Шевченка». Розвиток кооперативного руху. Трудова еміграція. Політизація українського національного руху та утворення перших політичних партій.

Дати подій: 1868 р. – створення у м. Львів товариства «Просвіта»; 1873 р. – створення у м. Львів Літературного товариства імені Тараса Шевченка (від 1892 р. – Наукове товариство імені Тараса Шевченка); 1890 р. – створення Русько-української радикальної партії; 1899 р. – створення Української національно-демократичної партії та Української соціал-демократичної партії.

Персоналії: Юліана Романчука, Юліана Бачинського, Івана Франка, Олександра Барвінського, Юрія Федьковича.

Значення понять і термінів «трудова еміграція», «кооперація», «москвофіли», «українофіли», «народовці», «радикали», «партія», «нова ера».

17. Культура України в другій половині XIX – на початку XX ст.

Піднесення української культури. Розвиток освіти, науки, літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці-благодійники. Релігія і церква.

Дати подій: 1865 р. – відкриття Новоросійського університету; 1875 р. – відкриття Чернівецького університету.

Персоналії: Іллі Мечникова, Івана Пулюя, Агатангела Кримського, Дмитра Яворницького, Лесі Українки, Марка Кропивницького, Миколи Садовського, Марії Заньковецької, Михайла Вербицького, Миколи Лисенка, Соломії Крушельницької, Богдана Ханенка, Василя Симиренка.

Значення понять і термінів: «меценат», «професійний театр», «реалізм», «модернізм».

Історико-культурні пам'ятки: резиденція православних митрополитів Буковини і Далмації в м. Чернівці – 1864–1882 рр.; Володимирський собор у м. Київ – 1862–1896 рр.; будівля оперного театру в м. Одеса – 1884–1887 рр.; будинок з химерами в м. Київ – 1901–1903 рр.; будинок Полтавського губернського земства – 1903–1908 рр.; будинок страхового товариства «Дністер» у м. Львів – 1905–1906 рр.; пам'ятник Богдану Хмельницькому в м. Київ (скульптор Михайло Микешин) – 1888 р.; картина Миколи Пимоненка «Святочне ворожіння» – 1888 р.; картина Сергія Васильківського «Козаки в степу» – 1890 р.; картина Іллі Рєпіна «Запорожці пишуть листа турецькому султанові» – 1880–1891 рр.; картина Івана Труша «Портрет Лесі Українки» – 1900 р.; картина Олександра Мурашка «Дівчина в червоному капелюсі» – 1902–1903 рр.

18. Українські землі у складі Російської імперії в 1900–1914 рр.

Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Земельна реформа Петра Столипіна та її вплив на Україну. Консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Самостійницька й автономістська течії в національному русі. Події революції 1905–1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних думах. Діяльність «Просвіти». Посилення російського імперського наступу на Україну в 1907–1914 рр.

Дати подій: 1900 р. – створення Революційної української партії (РУП); 1908 р. – створення Товариства українських поступовців (ТУП); 1905 р. – створення першої в Наддніпрянській Україні «Просвіти».

Персоналії: Євгена Чикаленка, Миколи Міхновського, Вячеслава Липинського.

Значення понять і термінів: «монополія», «хутір», «відруб», «чорносотенець», «страйк».

19. Українські землі у складі Австро-Угорщини в 1900–1914 рр.

Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив УГКЦ на формування національної свідомості населення західноукраїнських земель.

Дати подій: 1900 р. – обрання Андрея Шептицького митрополитом УГКЦ; 1907 р. – впровадження в Австро-Угорській імперії загального виборчого права для чоловіків.

Персоналії: Андрея Шептицького, Івана Боберського, Кирила Трильовського.

Значення поняття «загальне виборче право».

20. Україна в роки Першої світової війни

Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав. Війна та українські політичні сили. Головна українська рада. Союз визволення України. Загальна українська рада. Военні дії на території України в 1914–1917 рр. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці. Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914–1917 рр.

Дати подій: серпень 1914 р. – утворення Головної української ради, формування легіону Українських січових стрільців (УСС), створення Союзу визволення України; 1914 р. – Галицька битва; 1915 р. – утворення Загальної української ради; 1916 р. – Брусилівський прорив.

Персоналії: Костя Левицького, Дмитра Донцова, Андрія Жука, Михайла Галушинського, Вільгельма Франца фон Габсбурга-Лотрінгена (Василя Вишиваного).

Значення понять і термінів: «світова війна», «Галицько-Буковинське генерал-губернаторство», «мобілізація», «евакуація».

21. Початок Української революції

Революційні події в Україні і 1917 – на початку 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення. Універсали Української Центральної Ради. Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення УНР. Кримськотатарський національний рух. «Всеукраїнський з'їзд рад» у м. Харків. Перша війна більшовицької Росії з УНР. Бій біля станції Крути. Події 1917 р. в Криму. Проголошення незалежності УНР. Окупація більшовицькою Росією України. Берестейський мирний договір. Вигнання більшовиків із території УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Конституція УНР.

Дати подій: березень 1917 р. – утворення Української Центральної Ради (УЦР); квітень 1917 р. – Всеукраїнський національний конгрес; червень 1917 р. – I Універсал УЦР; липень 1917 р. – II Універсал УЦР; листопад 1917 р. – III Універсал УЦР; 9 (22) січня 1918 р. – IV Універсал УЦР, проголошення незалежності Української Народної Республіки (УНР); січень 1918 р. – бій біля станції Крути; січень (лютий) 1918 р. – Берестейський мирний договір між УНР та державами Четверного союзу.

Персоналії Михайла Грушевського, Володимира Винниченка, Сергія Єфремова, Петра Болбочана, Номана Челебіджіхана.

Значення понять і термінів: «автономізація», «самостійники», «Українська Центральна Рада», «універсали УЦР», «Генеральний Секретаріат», «Вільне козацтво», «Установчі Збори», «більшовизм», «курултай».

22. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності

Гетьманський переворот. Українська держава. Західноукраїнська Народна Республіка. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті. Акт злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918–1919 рр. Директорія. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення конституції УСРР 1919 р. Політика воєнного комунізму. Червоний терор. Військова інтервенція Антанти на півдні України. Денікінський режим в Україні. Повернення більшовицької влади. Перший Зимовий похід. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий Зимовий похід армії УНР. Холодноярська республіка (1919–1922 рр.). Культура та духовність.

Дати подій: 29 квітня 1918 р. – державний переворот і прихід до влади Павла Скоропадського; 1 листопада 1918 р. – Листопадовий зрив у Львові; 13 листопада 1918 р. – проголошення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР); листопад 1918 р. – заснування Української академії наук (УАН); 14 листопада 1918 р. – утворення Директорії; 22 січня 1919 р. – проголошення Акта злуки УНР та ЗУНР; грудень 1919 – травень 1920 рр. – Перший Зимовий похід армії УНР; квітень 1920 р. – Варшавська угода; березень 1921 р. – Ризький мирний договір; 1921 р. – утворення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ); листопад 1921 р. – Другий Зимовий похід армії УНР.

Персоналії: Павла Скоропадського, Дмитра Вітовського, Євгена Петрушевича, Симона Петлюри, Нестора Махна, Василя Липківського, Григорія Нарбути, Володимира Вернадського.

Значення понять і термінів: «Директорія», «соборність», «отаманщина», «воєнний комунізм», «червоний терор», «інтервенція», «Чортківська офензива», «Київська катастрофа», «автокефальна церква».

Історико-культурні пам'ятки: пам'ятник Тарасові Шевченку в м. Ромни (скульптор Іван Кавалерідзе) – 1918 р.; картина Григорія Нарбути «Еней та його військо» – 1919 р.

23. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні

Масовий голод у південних губерніях УСРР. Антирелігійна кампанія. Неп в УСРР. Вхідження УСРР до складу СРСР. Утворення Кримської АСРР. Національна політика радянської влади в УСРР. Молдавська АСРР. Суспільно-політичне життя. Ліквідація багатопартійності. Політика коренізації / українізації в УСРР. Згорання

непу і перехід до директивної економіки. Індустріалізація. Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Культура. Духовне життя.

Дати подій: 1921–1923 рр. – масовий голод в Україні; 1922 р. – входження УСРР до складу Союзу Радянських Соціалістичних Республік (СРСР); 1923 р. – початок політики коренізації / українізації в УСРР; 1925 р. – проголошення курсу на індустріалізацію.

Персоналії: Олександра Шумського, Миколи Хвильового, Михайла Волобуєва.

Значення понять і термінів: «тоталітарний режим», «нова економічна політика (неп)», «коренізація», «українізація», «індустріалізація».

Історико-культурні пам'ятки: літографія Василя Касіяна «Гуцул з квіткою», естамп «Карпатська мати» – 1923 р.; картина Федора Кричевського «Життя»: триптих («Любов. Сім'я. Повернення») – 1925–1927 рр.; будівля Держпрому в м. Харків – 1925–1928 рр.

24. Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні

Форсована індустріалізація, насильницька колективізація. Примусові хлібозаготівлі. Опір селянства. Голодомор 1932–1933 рр. – геноцид українського народу. Масштаби та наслідки Голодомору. Масові репресії та їх ідеологічне виправдання більшовицьким режимом. Політичні процеси 1920-х – початку 1930-х рр. Згорання українізації. Ідеологізація суспільного життя в Україні. Культ особи. Великий терор. Биківня та інші місця масових поховань жертв репресій. Національно-демографічні зміни. Розстріляне відродження.

Дати подій: 1928/1929–1932 рр. – перша п'ятирічка; 1928 р. – судовий процес у Шахтинській справі; 1929 р. – початок насильницької колективізації; 1930 р. – судовий процес у справі Спілки визволення України (СВУ); 1932–1933 рр. – Голодомор в Україні; 1934 р. – перенесення столиці УСРР з Харкова до Києва; 1937 р. – ухвалення Конституції УСРР; 1937–1938 рр. – «Великий терор».

Персоналії: Казимира Малевича, Михайла Бойчука, Леся Курбаса, Олександра Довженка.

Значення понять і термінів: «п'ятирічка», «соціалістична індустріалізація», «колективізація сільського господарства», «репресії», «розкуркулення», «закон про п'ять колосків», «Голодомор», «чорна дошка», «націонал-ухильництво», «розстріляне відродження», «Головне управління таборів (ГУТаб)», «паспортна система», «геноцид», «соціалістичний реалізм».

Історико-культурні пам'ятки: картина Миколи Самокиша «Бій Богуна з Чарнецьким під Монастирищем в 1653 р.» – 1931 р.; будівля Верховної Ради УРСР у м. Київ – 1936–1939 рр.

25. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період

Правовий статус українських земель у складі Польщі. Національна політика та міжнаціональні відносини. Економічне і соціальне становище населення. Українська кооперація. Просвітні організації краю. Українські політичні і громадські організації. Українська військова організація та ОУН. Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання. Суспільно-політичне життя. Українські землі у складі Чехословаччини. Правовий статус Закарпаття. Суспільно-політичне й соціально-економічне життя. Карпатська Україна. Карпатська Січ. Культура та духовність. Політичне і культурне життя української еміграції.

Дати подій: 1920 р. – підписання Бессарабського протоколу, визнання країнами Антанти входження Бессарабії до складу Румунії; 1923 р. – визнання країнами Антанти входження Східної Галичини до складу Польщі, саморозпуск уряду ЗУНР; 1925 р. – утворення Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО); 1929 р. – утворення Організації українських націоналістів (ОУН); 1930 р. – проведення польською владою акції «пацифікації»; 1938 р. – надання автономії Підкарпатській Русі у складі Чехо-Словаччини; 15 березня 1939 р. – проголошення незалежності Карпатської України.

Персоналії: Євгена Коновальця, Володимира-Сергія Залозецького-Саса, Василя Мудрого, Августина Волошина.

Значення понять і термінів: «осадництво», «пацифікація», «інтегральний націоналізм», «русинство», «політична еміграція».

26. Україна в роки Другої світової війни

Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Окупація Червоною армією Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії. Радянізація. Масові політичні репресії 1939–1940 рр. Початок німецько-радянської війни. Бойові дії в 1941–1942 рр. Відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи. Злочини комуністичного тоталітарного режиму. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. «Новий порядок». Масове знищення мирного населення. Голокост. Опір окупантам. Український визвольний рух. Проголошення Акта відновлення Української Держави. Поліська Січ. Українська повстанська армія. Українсько-польське протистояння. Радянський партизанський рух. Бойові дії 1942–1943 рр. Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з Правобережної та Південної України. Депортація кримських татар та інших народів Криму. Завершення бойових дій на території України. Українці у військових формуваннях держав Об'єднаних Націй. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом. Українське питання на Тегеранській, Ялтинській і Потсдамській конференціях. Ціна війни. Культура й духовність.

Дати подій: 23 серпня 1939 р. – радянсько-німецький договір про ненапад і таємний протокол до нього («пакт Молотова – Ріббентропа»); 1 вересня 1939 р. – початок Другої світової війни; 17 вересня 1939 р. – вторгнення Червоної армії на територію Західної України; червень 1940 р. – вторгнення Червоної армії на території Бессарабії та Північної Буковини; 22 червня 1941 р. – напад Німеччини на СРСР; 30 червня 1941 р. – проголошення Акта відновлення Української Держави; 14 жовтня 1942 р. – створення Української повстанської армії (УПА); грудень 1942 р. – початок вигнання німецьких військ та їх союзників з України; 6 листопада 1943 р. – вигнання німецьких окупантів з м. Київ; січень – лютий 1944 р. – Корсунь-Шевченківська наступальна операція; 28 жовтня 1944 р. – завершення вигнання німецьких військ та їх союзників з території України; 9 травня 1945 р. – День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні; 2 вересня 1945 р. – завершення Другої світової війни.

Персоналії: Івана Багряного, Тараса Бульби (Боровця), Степана Бандери, Андрія Мельника, Ярослава Стецька, Романа Шухевича, Кирила Осьмака, Івана Кожедуба, Олексія Береста, Амет-Хана Султана, Василя Порики, Кузьми Дерев'янка, Олени Теліги.

Значення понять і термінів: «радянізація», «план "Барбаросса"», «випалена земля», «нацистський новий порядок», «план "Ост"», «Голокост», «остарбайтери»,

«концтабори», «колабораціонізм», «похідні групи», «Поліська Січ», «бандерівці», «чорносвітники», «депортація», «український визвольний рух».

27. Україна в перші повоєнні роки

Україна – співзасновниця ООН. Встановлення кордонів УРСР у міжнародних договорах. Посилення радянзації та репресії у західних областях УРСР. Український визвольний рух у 1944–1950-х рр. Обмін населенням між Польщею й УРСР. Масові депортації (1944–1946 рр.). Операції «Вісла» і «Захід». Ліквідація УГКЦ. Внутрішньополітична й економічна ситуація в УРСР. Масовий голод 1946–1947 рр. Ідеологічні кампанії. «Чистки» творчої інтелігенції. Культура й духовність.

Дати подій: 1945 р. – входження Закарпаття до складу УРСР; квітень 1945 р. – Україна – співзасновниця Організації Об'єднаних Націй (ООН); березень 1946 р. – ліквідація УГКЦ; 1946–1947 рр. – масовий голод в Україні; квітень – липень 1947 р. – проведення польською владою операції «Вісла»; жовтень 1947 р. – проведення операції «Захід»; 1951 р. – встановлення західного кордону УРСР.

Персоналії: Олександра Богомольця, Сергія Лебедева, Андрія Малишка, Максима Рильського, Володимира Сосюри, Павла Тичини, Володимира Філатова, Василя Кука, Йосипа Сліпого.

Значення понять і термінів: «відбудова», «операція "Вісла"», «операція "Захід"», «ждановщина», «лисенківщина», «космополітизм», «холодна війна».

Історико-культурна пам'ятка: картина Тетяни Яблонської «Хліб» – 1949 р.

28. Україна в умовах десталінізації

Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах. XX з'їзд КПРС. Десталінізація і лібералізація суспільного життя. Зміни адміністративно-територіального устрою: входження Кримської області до складу УРСР. Зміни в управлінні господарством. Зародження дисидентського руху та його течії. «Шістдесятництво». Антирежимні виступи 1960-х рр. Культура й духовність.

Дати подій: 1953–1954 рр. – повстання політичних в'язнів у сталінських концтаборах, ліквідація ГУТабу; лютий 1954 р. – входження Кримської області до складу УРСР; 1956 р. – XX з'їзд КПРС, засудження культу особи; 1959 р. – утворення Української робітничо-селянської спілки; 1959 р. – утворення Клубу творчої молоді «Сучасник» у м. Київ.

Персоналії: Катерини Білокур, Левка Лук'яненка, Івана Світличного, Василя Стуса, Алли Горської, Ліни Костенко, Євгена Сверстюка, Василя Симоненка, Леся Танюка, Сергія Корольова.

Значення понять і термінів: «десталінізація», «культ особи», «лібералізація», «політична реабілітація», «відлига», «раднаргосп», «шістдесятники», «дисиденти».

Історико-культурна пам'ятка: картина Катерини Білокур «Хата в Богданівці» – 1955 р.

29. Україна в період загострення кризи радянської системи

Ідеологічні орієнтири партійно-радянського керівництва. Конституція УРСР 1978 р. Економічна ситуація в УРСР. Дисидентський рух: течії, форми і методи боротьби. Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод. Самвидав. Кримськотатарський рух. Культура й духовність.

Дати подій: 1965 р. – перша хвиля масових затримань діячів антирежимного руху; 1970–1972 рр. – видання самвидавного «Українського вісника»; 1972 р. – друга

хвиля масових затримань діячів антирежимного руху; 1976 р. – утворення Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод (УГГ).

Персоналії: Івана Дзюби, Валерія Марченка, Петра Григоренка, Миколи Руденка, В'ячеслава Черновола, Михайла Брайчевського, Сергія Параджанова, Івана Миколайчука, Олеся Гончара, Леоніда Бикова, Володимира Івасюка, Мустафи Джемілева, Миколи Амосова, Олега Антонова.

Значення понять і термінів: «застій», «дефіцит», «розвинений соціалізм», «номенклатура», «самвидав», «тамвидав», «правозахисник».

Історико-культурні пам'ятки: картина Марії Приймаченко «Гороховий звір» – 1971 р.; пам'ятник засновникам Києва (Кий, Щек, Хорив і їх сестра Либідь) (скульптор Василь Бородай) – 1982 р.

30. Відновлення незалежності України

Початок перебудови в СРСР. Чорнобильська катастрофа. Стан економіки. Шахтарські страйки. Гласність і політичний плюралізм. Український національно-демократичний рух. Зміни в політичному керівництві УРСР. Формування багатопартійної системи. Вибори до Верховної Ради УРСР і до місцевих рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті. Створення Автономної Республіки Крим (АРК). Меджліс кримськотатарського народу (червень 1991 р.). Спроба державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Розпад СРСР. Міжнародне визнання України. Культура. Духовне відродження.

Дати подій: квітень 1985 р. – початок «перебудови»; 26 квітня 1986 р. – катастрофа на Чорнобильській атомній електростанції (АЕС); вересень 1989 р. – створення Народного руху України за перебудову; березень 1990 р. – проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР; 16 липня 1990 р. – ухвалення Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України; жовтень 1990 р. – «революція на граніті»; 24 серпня 1991 р. – ухвалення Верховною Радою УРСР Акта проголошення незалежності України; 1 грудня 1991 р. – проведення Всеукраїнського референдуму та обрання Президента України.

Персоналію Леоніда Кравчука.

Значення понять і термінів: «перебудова», «гласність», «плюралізм», «український національно-демократичний рух», «багатопартійність», «суверенітет», «незалежність», «ринкові відносини», «референдум», «президент».

31. Становлення України як незалежної держави

Державотворчі процеси в незалежній Україні. Повернення кримських татар на батьківщину. Статус Криму. Суспільно-політичне життя. Особливості формування багатопартійності. Конституція України. Економіка України в 1991–1998 рр. та в 1998–2004 рр. Запровадження гривні. Демографічні та міграційні процеси. Олігархічна система. Початок інтеграції в європейський і світовий простір. Політична розбудова суспільства. Рухи протесту на початку 2000-х рр. Помаранчева революція. Україна в системі міжнародних відносин. Культура й духовність.

Дати подій: 6 грудня 1991 р. – започаткування Збройних Сил України; липень 1994 р. – обрання Леоніда Кучми Президентом України; 1995 р. – обрання України членом Ради Європи (РЄ); 28 червня 1996 р. – ухвалення Конституції України; вересень 1996 р. – запровадження національної грошової одиниці – гривні; жовтень –

грудень 2004 р. – «Помаранчева революція», обрання Президентом України Віктора Ющенка.

Персоналії: Леоніда Кучми, Віктора Ющенка, Любомира Гузара, Леоніда Каденюка.

Значення понять і термінів: «корупція», «тіньова економіка», «олігарх», «Помаранчева революція», «поліконфесійність».

32. Творення нової України

Суспільно-політичне життя України в 2005–2013 рр. Авторитарний режим Віктора Януковича. Революція Гідності. Небесна Сотня. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти. Спроби мирного врегулювання. Соціально-економічний розвиток України до і після 2014 р. Євроінтеграційний поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країні ЄС для громадян України. Культура й духовність.

Дати подій: 2008 р. – вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ), січень 2010 р. – обрання Віктора Януковича Президентом України; листопад 2013 – лютий 2014 рр. – революція Гідності, повалення авторитарного режиму; червень 2014 р. – обрання Петра Порошенка Президентом України; 2014 р. – підписання Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС); вересень 2014 р., лютий 2015 р. – Мінські домовленості.

Персоналію: Петра Порошенка.

Значення понять і термінів: «Євромайдан», «революція Гідності», «Небесна Сотня», «анексія», «сепаратизм», «антитерористична операція», «тимчасово окупована територія», «кіборг», «волонтерський рух», «люстрація», «громадянське суспільство», «безвізовий режим», «екуменізм».

5. Порядок оцінювання підготовленості вступників

Співбесіда проводиться в усній формі перед екзаменаційною комісією. Може здійснюватися очно (в аудиторії) та дистанційно (за допомогою онлайн-платформ, за потреби). Кожен вступник отримує індивідуальний білет, який містить 5 питань відкритого типу. Питання білету формуються відповідно до програми співбесіди і розподіляються так:

- перше питання – з тем 1–19 (теоретичне питання),
- друге – з тем 12–19 (робота з документом),
- третє – з тем 20–32 (теоретичне питання),
- четверте – з тем 27–32 (робота з документом),
- п'яте питання – з тем 21–26 (персоналії).

Критерії оцінювання усної співбесіди з історії України

Оцінювання відповідей вступника здійснюється за 200-бальною шкалою. Кожне питання оцінюється максимально у 40 балів. Оцінювання відповіді на одне питання (0–40 балів) наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Критерії оцінювання відповіді на питання співбесіди з історії України

Кількість балів	Рівень	Критерії оцінювання
36–40	Високий	Відповідь повна, змістовна, логічно структурована; правильно розкрито всі аспекти питання; вільне володіння термінологією; встановлено причинно-наслідкові зв'язки; продемонстровано вміння працювати з історичним джерелом / документом, давати оцінку історичних подій та історичних постатей.
30–35	Достатній	Відповідь загалом правильна, але не повністю розгорнута; можливі незначні неточності; термінологія використовується переважно правильно; логіка відповіді збережена; продемонстровано загальні засади роботи з історичним джерелом / документом та оціночних суджень.
20–29	Середній	Розкрито основний зміст питання; відповідь поверхова або неповна; наявні помилки у поясненнях або термінах; причинно-наслідкові зв'язки встановлені частково; продемонстровано окремі етапи роботи з історичним джерелом / документом та формування оціночних суджень.
10–19	Низький	Відповідь фрагментарна; значна частина матеріалу не розкрита; суттєві помилки, слабе розуміння теми.
1–9	Дуже низький	Поодинокі правильні елементи відповіді; відсутнє цілісне розуміння питання.
0	Відсутній	Відповідь відсутня або повністю неправильна.

Підсумкова оцінка визначається як сума балів за всі 5 питань (0–200).

6. Тривалість вступного випробування

Загальна тривалість усної співбесіди з історії України становить 60 хвилин.

Протягом відведеного часу співбесіда включає такі етапи:

- ознайомлення з білетом (питаннями) – до 5–10 хвилин;
- підготовка відповідей (за необхідності з можливістю коротких записів) –

до 15–20 хвилин;

- усна відповідь вступника – до 25–30 хвилин;
- додаткові та уточнювальні запитання членів комісії – до 5–10 хвилин.

7. Список рекомендованої літератури

Гісем О. Історія України. Пам'ятки архітектури та образотворчого мистецтва, обов'язкові для розпізнавання, персоналії, основні дати та події. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О. В., 2025. 88 с.

Історія України. Всесвітня історія України: підручник для 6-го класу закладів загальної середньої освіти / О.Г. Бандровський, В.С. Власов, О.М. Данилевська. Київ : Генеза, 2023. 256 с.

Історія України. Всесвітня історія: підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти / О.В. Гісем, О.О. Гісем. Харків : Вид-во «Ранок», 2023. 192 с.

Історія України. Всесвітня історія: підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти / І.Я. Щупак, О.В. Бурлака, Н.С. Власова, І.О. Піскарьова. Київ : УОВЦ «Оріон», 2023. 256 с.

Історія України: підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти / В.О. Дрібниця, І.Я. Щупак, О.В. Бурлака, І.О. Піскарьова. Київ : УОВЦ «Оріон», 2020. 176 с.

Історія України: підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти / О.І. Пометун, О.В. Дудар, Н.М. Гупан. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. 208 с.

Історія України: підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти / І.Я. Щупак, Д.О. Секиринський, Н.С. Власова, Н.С. Добрянська, О.В. Желіба та ін. Київ : Оріон, 2025. 244 с.

Історія України: підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти / А.А. Галімов, О.В. Гісем, О.О. Мартинюк, О.М. Сирцова. Харків : Вид-во «Ранок», 2025. 272 с.

Історія України: підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти / О.І. Пометун, Н.М. Гупан, О.В. Дудар. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2025. 272 с.

Історія України: підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти / О.І. Пометун, О.В. Дудар. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2022. 287 с.

Історія України: підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти / І.Я. Щупак, І.Б. Гирич, Ф.Г. Турченко, В.М. Мороко, О.В. Бурлака та ін. Київ : УОВЦ «Оріон», 2021. 370 с.

Історія України: підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти / О. Гісем, О. Мартинюк. Харків : Вид-во «Ранок», 2022. 212 с.

Історія України (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / В. Власов, С. Кульчицький, О. Панарін. Київ : Літера ЛТД, 2023. 313 с.

Історія України (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / Г. Хлібовська, М. Крижановська, О. Наумчук. Тернопіль : Астон, 2023. 292 с.

Історія України (рівень стандарту): підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / А.А. Галімов, О.В. Гісем, О.О. Мартинюк. Харків : Вид-во «Ранок», 2024. 272 с.

Панчук І. ЗНО/НМТ 2026. Історія України. Комплексне видання. Тернопіль : Підручники і посібники, 2025. 464 с.